

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1942667_RegNr_2-1639-381/2020

<http://www.infolex.lt/tp/1942667>

Civilinė byla Nr. 2-1639-381/2020

Teismo proceso Nr. 2-57-3-00572-2019-3

Procesinio sprendimo kategorija 3.3.2.1.

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. lapkričio 12 d.

Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas Artūras Driukas,

apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjęs civilinę bylą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „BELOR“ atskirąjį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. rugpjūčio 12 d. nutarties, kuria atsisakyta priimti pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „BELOR“ atskirąjį skundą **dėl Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. liepos 29 d. nutarties uždarnosios akcinės bendrovės „Rietavo veterinarinė sanitarija“ restruktūrizavimo byloje,**

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Klaipėdos apygardos teismas 2020 m. balandžio 23 d. nutartimi išskėlė uždarajai akcinei bendrovei „Rietavo veterinarinė sanitarija“ restruktūrizavimo bylą ir bendrovės restruktūrizavimo administratoriumi paskyrė G. V.. Nutartis įsiteisėjo 2020 m. gegužės 4 d.

2. 2020 m. liepos 17 d. restruktūrizavimo administratorius kreipėsi į Klaipėdos apygardos teismą su prašymu patvirtinti kreditorių finansinius reikalavimus (16 879 496,46 Eur) restruktūrizuojamai uždarajai akcinei bendrovei (toliau – RUAB) „Rietavo veterinarinė sanitarija“. Klaipėdos apygardos teismas 2020 m. liepos 29 d. nutartimi restruktūrizavimo administratoriaus prašymą patenkino.

3. 2020 m. liepos 27 d. UAB „BELOR“ teismui pateikė prašymą „Dėl UAB „BELOR“ kreditorinio reikalavimo tvirtinimo, SIA „RENETA“ kreditorinio reikalavimo dalies nepagrįstumo“, kuriame nurodė, kad 2020 m. birželio 11 d. pateikė RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ administratoriui prašymą įtraukti ją į bendrovės kreditorių sąrašą, tačiau UAB „BELOR“ 233,45 Eur kreditorinis reikalavimas teismui nebuvo pateiktas nei kaip tvirtintinas, nei kaip ginčytinas. Vietoje to teismui buvo pateiktas tvirtinti SIA „RENETA“ papildomas reikalavimas bendrovei bei nepagrįstai nurodyta, kad SIA „RENETA“ apmokėjo bendrovės skolą pareiškėjai.

4. 2020 m. rugpjūčio 6 d. pareiškėja UAB „BELOR“ Klaipėdos apygardos teismui pateikė atskirąjį skundą, kuriuo prašė panaikinti 2020 m. liepos 29 d. nutartį, t. y. panaikinti SIA „RENETA“ restruktūrizavimo byloje patvirtintą 233,45 Eur kreditorinį reikalavimą, į UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ antros eilės kreditorių sąrašą įtraukti UAB „BELOR“ su 233,45 Eur kreditoriniu reikalavimu, panaikinti skundžiamos nutarties dalis dėl SIA „RENETA“ 5 356 894,58 Eur kreditorinio reikalavimo, UAB „ARVI ir ko“ 503 860,91 Eur kreditorinio reikalavimo, JSC „Biovast Lida“ 277 530,42 Eur kreditorinio reikalavimo, UAB „Marijampolės LEZ valdymo bendrovė“ 315 743,18 Eur kreditorinio reikalavimo, RUAB „Marijampolės pašarai“ KŪB 4 265,30 Eur kreditorinio reikalavimo, UAB „Noringė“ 1 768,12 Eur kreditorinio reikalavimo patvirtinimo ir šių kreditorių reikalavimų tvirtinimo klausimą grąžinti iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui.

5. UAB „BELOR“ nurodė, kad yra RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorė, kurios reikalavimas atsirado Lietuvos apeliaciniam teismui 2020 m. balandžio 9 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2A-234-236/2020 priteisus iš bendrovės pareiškėjai 233,45 Eur dydžio bylinėjimosi išlaidas. Šias išlaidas SIA „RENETA“ apmokėjęs pareiškėjai už bendrovę, pareiškėja jas nedelsiant grąžino mokėtojai. Dėl nurodyto pareiškėja laikytina RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorė. Tuo tarpu restruktūrizavimo byloje patvirtinti kiti bendrovės kreditorių (SIA „RENETA“, UAB „ARVI ir ko“, JSC „Biovast Lida“, UAB „Marijampolės LEZ valdymo bendrovė“, RUAB „Marijampolės pašarai“ KŪB, UAB „Noringė“) reikalavimai taip pat naikintini, nes grindžiami vieninteliu išvestiniu dokumentu – skolų suderinimo aktu, be to, šių kreditorių reikalavimai patvirtinti pažeidžiant Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 155 straipsnį bei Lietuvos Respublikos restruktūrizavimo įstatymo (toliau – ĮRĮ) 13 straipsnio 6 dalį.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

6. Klaipėdos apygardos teismas 2020 m. rugpjūčio 12 d. nutartimi pareiškėjos UAB „BELOR“ atskirąjį skundą atsisakė priimti ir grąžino jį pareiškėjai.

7. Teismas išaiškino, kad nagrinėjamu atveju dalyvaujančiu restruktūrizavimo byloje asmeniu laikytinas kreditorius, kurio finansinis reikalavimas buvo patvirtintas Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. liepos 29 d. nutartimi, kuria išspręstas RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių sąrašo ir jų reikalavimų tvirtinimo klausimas pagal administratoriaus gautus ir teismui tvirtinti pateiktus kreditorių prašymus ir su jais pateiktus įrodymus.

8. Kadangi administratorius neprašė įtraukti UAB „BELOR“ į RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių sąrašą ir nepateikė įrodymų, kad toks UAB „BELOR“ pareiškimas buvo gautas, atitinkamai tokio prašymo negavo ir teismas, todėl UAB „BELOR“ prašymas dėl įtraukimo į kreditorių sąrašą anksčiau minėta nutartimi nebuvo spęstas, o pareiškėja nėra kreditore, kurios reikalavimas būtų patvirtintas RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ restruktūrizavimo byloje. Dėl to pareiškėja nelaikytina dalyvaujančiu byloje asmeniu, turinčiu teisę paduoti skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. liepos 29 d. nutarties.

9. Teismas taip pat nurodė, kad UAB „BELOR“ pateiktas prašymas dėl 233,45 Eur kreditorinio reikalavimo tvirtinimo vietoje tokio paties dydžio SIA „RENETA“ papildomo kreditorinio reikalavimo bus išspręstas, kai į teismą su atitinkamu prašymu ar nuomone kreipsis RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ administratorius. UAB „BELOR“ nebuvo įrašyta į bylos dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ dalyvių sąrašą nei pareiškėja, nei trečiuoju ar suinteresuotu asmeniu, nei kreditore, nei skolininke. Dėl visų anksčiau aptartų aplinkybių, teismo vertinimu, nėra pagrindo pripažinti UAB „BELOR“ dalyvaujančiu byloje asmeniu. Nebūdama byloje dalyvaujančiu asmeniu, UAB „BELOR“ neturi teisės teikti atskirojo skundo dėl Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. liepos 29 d. nutarties.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimo į jį argumentai

10. Pareiškėja UAB „BELOR“ atskirajame skunde prašo Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. rugpjūčio 12 d. nutartį panaikinti ir 2020 m. rugpjūčio 6 d. atskirojo skundo priėmimo klausimą gražinti pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo. Atskirasis skundas grindžiamas šiais argumentais:

10.1. Nutartyje nepagrįstai teigiama, kad teismui turi būti pateikti kreditorinio reikalavimo gavimo įrodymai. Pirma, apeliantė pateikė kreditorinį reikalavimą paties administratoriaus nurodytu būdu (elektroniniu paštu). Antra, atitinkamas kreditorinių reikalavimų pateikimo būdas restruktūrizavimo administratoriui buvo priimtinas. Trečia, kreditorinis reikalavimas buvo siunčiamas visais apeliantei žinomais bendrovės ir jo restruktūrizavimo administratoriaus adresais. UAB „BELOR“ atsakovės restruktūrizavimo byloje yra aktyvi kreditorė, kuri teikė tiek prašymus teismui, tiek paklausimus administratoriui dėl galimai neteisėtų atsakovės veiksmų, todėl versija apie tai, kad UAB „BELOR“ neketino dalyvauti RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ restruktūrizavimo byloje yra neįtikinama.

10.2. Administratorius apeliantės kreditorinio reikalavimo teismui apskritai nepateikė, o pateikė tvirtinti SIA „RENETA“ kreditorinį reikalavimą, pateiktą jau po kreditorinių reikalavimų tvirtinimo termino pabaigos (terminas suėjo 2020 m. birželio 18 d., papildomas kreditorinis SIA „RENETA“ reikalavimas buvo pateiktas 2020 m. liepos 20 d.). Todėl byloje esantys duomenys leidžia teigti, kad administratorius sąmoningai nevykdė pareigos informuoti teismą apie pateiktą UAB „BELOR“ kreditorinį reikalavimą. Esant tokioms aplinkybėms, apeliantei turėtų būti suteikta galimybė skųsti nepagrįstą Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. liepos 29 d. nutarties dalį. Tai, kad bankroto administratorius teismui apeliantės kreditorinio reikalavimo nepateikė, negali eliminuoti kreditorės, laiku pateikusios reikalavimą, ir negali suvaržyti kreditorės, kuriai priklauso atitinkamas reikalavimas, galimybių savo teises ginti teisme.

10.3. Apeliantė dar 2020 m. liepos 27 d. prašyme nurodė į SIA „RENETA“ kreditorinio reikalavimo 233,45 Eur sumoje nepagrįstumą, tačiau teismas veikė formaliai, pažeisdamas pareigą restruktūrizavimo byloje elgtis aktyviai. Apeliantės reikalavimo teisės į atsakovę buvimas ir jos, kaip kreditorės, teisių realizavimas restruktūrizavimo procese gali būti nagrinėjamas tik atsakovės restruktūrizavimo byloje. Apeliantė neturi galimybės savo teisių efektyviai apginti jokiais kitais

būdais, kadangi teismui jau patvirtinus SIA „RENETA“ kreditorinį reikalavimą, ir sprendžiant dėl apeliantės kreditorinio reikalavimo, būtų priimti priešaringi sprendimai, t. y. teismas turėtų pripažinti, kad tą patį finansinį reikalavimą restruktūrizavimo byloje turi skirtingi asmenys.

10.4. Iki 2020 m. rugpjūčio 7 d. apeliantė dalyvavo bendrovės restruktūrizavimo byloje kaip suinteresuotas asmuo ir tik teisėjos rezoliucija (t. y. teismo iniciatyva), kurios turinys apeliantei net nebuvo pateiktas, buvo nuspręsta, kad apeliantė nėra byloje dalyvaujančiu asmeniu, ir jai buvo panaikinta prieiga prie bylos. Skundas dėl 2020 m. liepos 29 d. nutarties buvo pateiktas teismui 2020 m. rugpjūčio 6 d. Skundo pateikimo metu apeliantė buvo laikoma suinteresuotu asmeniu šioje byloje, todėl turėjo teisę pateikti atskirąjį skundą. Be to, kadangi apeliantei 2020 m. liepos 29 d. nutartis tapo žinoma 2020 m. liepos 31 d., apeliantė pateikė skundą ir dėl kitų kreditorių reikalavimų tvirtinimo, gindama tiek savo, tiek kitų RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių teises. Apeliantei nepateikus atskirojo skundo, ji prarastų teisę ginčyti kreditorinius reikalavimus, praleidusi nutarties apskundimo terminą. Kitų kreditorių finansinių reikalavimų dydis ir tenkinimo eiliškumas turi esminės reikšmės apeliantės kreditorinio reikalavimo patenkinimui restruktūrizavimo byloje.

11. RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ atsiliepime į atskirąjį skundą prašė jo netenkinti ir pirmosios instancijos teismo nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepimas grindžiamas šiais argumentais:

11.1. Pareiškėja ignoruoja esminę aplinkybę – ji nėra ir kreditorių reikalavimų tvirtinimo metu nebuvo RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditore.

11.2. Pareiškėjos 2020 m. birželio 11 kreditorinis reikalavimas buvo gautas. Kreditorinis reikalavimas buvo kildinamas iš 2020 m. balandžio 9 d. Lietuvos apeliacinio teismo nutarties civilinėje byloje Nr. e2A-234-236/2020, kuria iš RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ pareiškėjai buvo priteista 4 877,85 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų pirmosios instancijos teisme, ir 233,45 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme. Su pareiškėja UAB „BELOR“ buvo atsiskaityta: 2020 m. gegužės 12 d. mokėjimo pavedimu jai buvo sumokėta visa priteista bylinėjimosi išlaidų suma, įskaitant ir apeliacinės instancijos teisme priteistą bylinėjimosi išlaidų sumą (iš viso 5 111,30 Eur). Tačiau visiškai nesuprantamais motyvais pareiškėja grąžino dalį gautos sumos (233,45 Eur), teigdama, neva tokiu būdu išliko UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditore. Ją sugrąžinus pareiškėjai, ji pakartotinai ją grąžino. Akivaizdu, kad pareiškėjos motyvai, kuriais vedina ji teikia ir šį atskirąjį skundą, yra visiškai kiti: pareiškėja dirbtinai siekia tapti RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditore ir įgyti teises galimybes trukdyti bendrovės restruktūrizavimo procesui.

11.3. Dar prieš restruktūrizavimo administratoriui pateikiant teismui tvirtinti kreditorių reikalavimus, administratorius gavo vieno iš kreditorių SIA „RENETA“ 2020 m. liepos 17 d. papildomą prašymą, kuriame kreditorė nurodė, jog 2020 m. liepos 17 d. mokėjimo pavedimu galutinai atsiskaitė su UAB „BELOR“ už RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“, t. y. po šio mokėjimo RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ skolos UAB „BELOR“ nebeliko. Papildomame prašyme SIA „RENETA“ motyvavo tokio mokėjimo būtinumą, nurodydama, kad UAB „BELOR“ veiksmai yra neteisėti: pastaroji bendrovė visomis priemonėmis siekia išlaikyti kreditorės statusą tam, kad galėtų trukdyti RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ restruktūrizavimo procesui.

11.4. Sumokėjusi UAB „BELOR“, SIA „RENETA“ pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.50 straipsnio 1 dalies, 3 dalies normas perėmė UAB „BELOR“ turėtas RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorės teises ir pareigas. Atsižvelgdamas į tai, restruktūrizavimo administratorius pateikė teismui SIA „RENETA“ 2020 m. liepos 17 d. papildomą prašymą su mokėjimo rašytiniu įrodymu, o teikti UAB „BELOR“ reikalavimo, pastarajai jau nesant RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditore, neliko teisinio ir faktinio pagrindo.

II. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

12. Bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribas sudaro apeliacinio (atskirojo) skundo faktinis ir teisinis pagrindas bei absoliučių sprendimo (nutarties) negaliojimo pagrindų patikrinimas (CPK 320 straipsnio 1 dalis, 338 straipsnis). Apeliacinės instancijos teismas nagrinėja bylą neperžengdamas apeliaciniame (atskirajame) skunde nustatytų ribų, išskyrus atvejus, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų, būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai (CPK 320 straipsnio 2 dalis). Absoliučių skundžiamos pirmosios instancijos teismo nutarties negaliojimo pagrindų apeliacinės instancijos teismas nenustatė (CPK 329 straipsnio 2 ir 3 dalys, 338 straipsnis).

13. Apeliacijos dalyką sudaro teismo nutarties, kuria atsisakyta priimti atskirąjį skundą, teisėtumo ir pagrįstumo patikrinimas.

Dėl naujų įrodymų priėmimo apeliacinės instancijos teisme

14. Apeliantė kartu su atskiruoju skundu pateikė naujus įrodymus – 2020 m. birželio 11 d. elektroninį laišką bei jo priedus dėl kreditorinio reikalavimo pareiškimo nemokumo administratoriui, UAB „Aumita“, UAB „HNIT Baltic“, VSDFV Mažeikių skyriaus kreditorinius reikalavimus, pareikštus restruktūrizavimo byloje, SIA „RENETA“ papildomo kreditorinio reikalavimo pareiškimą, 2020 m. liepos 27 d. UAB „BELOR“ prašymą pateiktą Klaipėdos apygardos teismui, 2020 m. liepos 29 d. Klaipėdos apygardos teismo nutartį, 2020 m. rugpjūčio 6 d. UAB „BELOR“ Klaipėdos apygardos teismui pateiktą atskirąjį skundą.

15. Pagal CPK 314 straipsnį apeliacinės instancijos teismas atsisako priimti naujus įrodymus, kurie galėjo būti pateikti pirmosios instancijos teisme, išskyrus atvejus, kai pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsisakė juos priimti ar kai šių įrodymų pateikimo būtinybė iškilo vėliau. Apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgdamas į tai, kad dalis su atskiruoju skundu teikiamų įrodymų (2020 m. birželio 11 d. elektroninis laiškas su priedais dėl kreditorinio reikalavimo pareiškimo nemokumo administratoriui) buvo pateikti pirmosios instancijos teismui ir dėl to pakartotinis priėmimas yra netikslingas, likusieji įrodymai (UAB „Aumita“, UAB „HNIT Baltic“, VSDFV Mažeikių skyriaus kreditoriniai reikalavimai, pareikšti restruktūrizavimo byloje, SIA „RENETA“ papildomo kreditorinio reikalavimo pareiškimas, 2020 m. liepos 27 d. UAB „BELOR“ prašymas, pateiktas Klaipėdos apygardos teismui, 2020 m. liepos 29 d. Klaipėdos apygardos teismo nutartis bei 2020 m. rugpjūčio 6 d. UAB „BELOR“ Klaipėdos apygardos teismui pateiktas atskirasis skundas) yra pirmosios instancijos teismui restruktūrizavimo bylos šalių arba pačios pareiškėjos teikti procesiniai dokumentai bei pirmosios instancijos teismo priimta nutartis, šių pareiškėjos teismui teikiamų dokumentų nepriima.

Dėl atskirojo skundo ir atsiliepimo į jį argumentų

16. JANĮ 41 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kreditoriai savo reikalavimus ir jų pagrindimo dokumentus per 30 dienų nuo teismo nutarties iškelti nemokumo bylą paskelbimo priežiūros institucijos interneto svetainėje dienos pateikia paskirtam nemokumo administratoriui, taip pat nurodo, kaip yra užtikrintas šių reikalavimų įvykdymas. Šio straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad nemokumo administratorius patikrina kreditoriaus reikalavimo teisės pagrindimo dokumentus ir ne vėliau kaip per 30 dienų nuo reikalavimų pateikimo termino pabaigos perduoda kreditorių reikalavimus tvirtinti teismui ir prideda savo nuomonę dėl kreditorių reikalavimų pagrįstumo. Kreditorių reikalavimus tvirtina teismas – ne vėliau kaip per 20 dienų nuo kreditorių reikalavimų gavimo dienos teismas patvirtina kreditorių reikalavimus, kurie yra neginčijami (JANĮ 42 straipsnio

1-2 dalys). Teismas nemokumo administratoriaus, juridinio asmens, kreditoriaus, dėl kurio reikalavimo tvirtinimo yra kilęs ginčas, prašymu arba savo iniciatyva gali kreditoriaus reikalavimo tvirtinimo klausimą nagrinėti žodinio proceso tvarka (JANĮ 42 straipsnio 3 dalis).

17. Aukščiau pateiktas teisinis reglamentavimas, įtvirtinantis kreditorių reikalavimų tvirtinimo procedūrą nemokumo (bankroto ir restruktūrizavimo) byloje, numato, kad pirminį kreditoriaus pareiktų reikalavimų patikrinimą atlieka bendrovės, kuriai iškelta nemokumo byla, nemokumo administratorius pagal kreditoriaus bei bendrovės pateiktus apskaitos dokumentus, ir arba reikalavimus teikia tvirtinti teismui, arba juos ginčija teisme. Nepriklausomai nuo administratoriaus pozicijos dėl konkrečių kreditorių reikalavimų, juos dar kartą tikrina teismas.

18. Bylos duomenimis UAB „BELOR“ 2020 m. birželio 11 d. RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ administratoriui pateikė prašymą dėl 233,45 Eur dydžio kreditorinio reikalavimo RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ byloje tvirtinimo. Aplinkybę, kad šį prašymą nemokumo administratorius gavo, atsiliepime į pareiškėjos atskirąjį skundą patvirtina ir atsakovė. Prašyme administratoriui pareiškėja nurodė aplinkybes bei pateikė jas patvirtinančius įrodymus, jog minėtas kreditorinis reikalavimas atsirado Lietuvos apeliaciniam teismui 2020 m. balandžio 9 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2A-234-236/2020 priteisus iš bendrovės pareiškėjai 4 877,85 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų pirmosios instancijos teisme, ir 233,45 Eur dydžio bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme. Pareiškėja taip pat paaiškino, jog jau įsiteisėjus Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. balandžio 23 d. nutarčiai dėl restruktūrizavimo bylos RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ iškėlimo, bendrovė 2020 m. gegužės 12 d. sumokėjo visas pareiškėjai priteistas bylinėjimosi išlaidas, tačiau ji 2020 m. gegužės 14 d. grąžino skolininkei iš pastarosios gautą 233,45 Eur sumą. RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ šią sumą pareiškėjai pakartotinai sumokėjo 2020 m. gegužės 28 d., pareiškėja ją grąžino skolininkei tą pačią dieną, ir 2020 m. birželio 3 d., kurią analogiškai UAB „BELOR“ 2020 m. birželio 5 d grąžino bendrovei. Iš kartu su prašymu administratoriui pateiktų dokumentų matyti, kad UAB „BELOR“ 2020 m. gegužės 14 d. ir pakartotinai 2020 m. gegužės 28 d. kreipėsi į bendrovės nemokumo administratorių su prašymu pateikti poziciją dėl pareiškėjai išmokėtų sumų teisėtumo. Atsakydamas į pareiškėjos prašymą, administratorius nurodė, kad galiojantys įstatymai nenumato jam pareigos teikti pozicijų ir patvirtinimų tretiesiems asmenims dėl restruktūrizuojamo asmens atliekamų veiksmų teisėtumo.

19. RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ nemokumo administratorius 2020 m. liepos 17 d. kreipėsi į restruktūrizavimo bylą nagrinėjančią teismą su prašymu patvirtinti kreditorių finansinius reikalavimus restruktūrizuojamai bendrovei. Prašyme teismui nemokumo administratorius nei tarp tvirtintinų, nei tarp ginčytinų bendrovei pateiktų kreditorių finansinių reikalavimų nenurodė pareiškėjos UAB „BELOR“ reikalavimo. Tai patvirtina ir skundžiamoje nutartyje išdėstytos aplinkybės, kad restruktūrizuojamos bendrovės administratorius UAB „BELOR“ pareikšto kreditorinio reikalavimo teismui nepateikė. Vietoje to, bankroto administratorius pateikė teismui tvirtinti SIA „RENETA“ papildomą 233,45 Eur kreditorinį reikalavimą bei dokumentus, kuriais SIA „RENETA“ grindė šį savo reikalavimą. Papildomame prašyme įtraukti į RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių sąrašą, SIA „RENETA“ paaiškino, jog aplinkybė, kad UAB „BELOR“ grąžino bendrovei dalį sumokėtos sumos, t. y. 233,45 Eur bylinėjimosi išlaidų, patvirtina, kad pastaroji siekia bet kokiomis priemonėmis išlaikyti bendrovės kreditoriaus statusą tam, kad trikdyti RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ restruktūrizavimo proceso eigą. Atsižvelgdama į tai ir būdama suinteresuota restruktūrizavimo proceso operatyvumu ir ekonomiškumu, SIA „RENETA“ 2020 m. liepos 17 d. sumokėjo UAB „BELOR“ 233,45 Eur sumą už bendrovę, todėl laikė, kad ji, o ne UAB „BELOR“, yra bendrovės kreditorė, turinti papildomą 233,45 Eur kreditorinį reikalavimą.

20. Bylos duomenys patvirtina, kad nemokumo administratoriui pateikus prašymą teismui dėl kreditorinių reikalavimų patvirtinimo, pareiškėja UAB „BELOR“ 2020 m. liepos 27 d. tiesiogiai Klaipėdos apygardos teismui pateikė prašymą „Dėl UAB „BELOR“ kreditorinio reikalavimo tvirtinimo, SIA „RENETA“ kreditorinio reikalavimo dalies nepagrįstumo“, kuriame nurodė, kad 2020 m. birželio 11 d. pateikė RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ administratoriui prašymą įtraukti ją į bendrovės kreditorių sąrašą su 233,45 Eur kreditoriniu reikalavimu, kuris teismui nebuvo pateiktas tvirtinimui, išdėstė aplinkybės dėl šio kreditorinio reikalavimo priklausymo jai bei pateikė dokumentus, patvirtinančius, kad 2020 m. liepos 20 d. grąžino SIA „RENETA“ jai sumokėtus 233,45 Eur.

21. Klaipėdos apygardos teismas 2020 m. liepos 29 d. nutartimi patvirtino nemokumo administratoriaus pripažintus RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių finansinius reikalavimus, tarp kurių UAB „BELOR“ kreditorinio reikalavimo nebuvo. Dėl nurodytos nutarties pareiškėjai pateikus atskirąjį skundą, pirmosios instancijos teismas, laikydamas, kad pareiškėja nėra patvirtinta bendrovės kreditorė, jį atsisakė priimti. Šią nutartį UAB „BELOR“ skundžia apeliacine tvarka.

22. Apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgdamas į aukščiau išdėstytas nagrinėjamam klausimui aktualias aplinkybes bei nutarties 14-15 punktuose išdėstytą kreditorių reikalavimo tvirtinimo procedūros nemokumo byloje reglamentavimą, sprendžia, kad (1) bankroto administratoriaus veiksmai nepateikiant teismui duomenų apie UAB „BELOR“ pareikštą kreditorinį reikalavimą buvo neteisėti, (2) pirmosios instancijos teismas nepagrįstai ignoravo UAB „BELOR“ tiesiogiai jam pateiktame 2020 m. liepos 27 d. prašyme išdėstytas aplinkybes, susijusias su jos reikalavimu, (3) administratoriaus neteisėti veiksmai bei teismo pareigos nemokumo byloje veikti aktyviai pažeidimas lėmė byloje susiklosčiusią situaciją, kuomet pareiškėjai buvo nepagrįstai užkirstas kelias ginčyti teismo patvirtintą SIA „RENETA“ reikalavimą, kuris, apeliančės įsitikinimu, priklauso jai.

23. Minėta, kad nemokumo administratorius, gavęs prašymus dėl kreditorinių reikalavimų tvirtinimo, atlieka preliminarų finansinių reikalavimų vertinimą ir, tokį atlikęs, pateikia juos teismui svarstyti kaip tvirtinus arba ginčytinus, t. y. administratorius taip pat pateikia teismui savo nuomonę dėl visų kreditorių reikalavimų pagrįstumo. Teismui nemokumo administratorius turi pateikti visus bendrovei kreditorių pareikštus reikalavimus, neatsižvelgiant į tai, sutinka administratorius su jais, ar ne. Pats nemokumo administratorius jokių sprendimų dėl kreditorinių reikalavimų realumo / nerealumo, pagrįstumo ar jo nebuvimo, nepriima, nes kreditorių reikalavimus tvirtina teismas. Todėl aplinkybė, kad vienas ar kitas bendrovei pareikštas kreditorinis reikalavimas administratoriaus nuomone yra nepagrįstas ir / ar ginčytinas, nesuteikia jam teisės iš viso neinformuoti teismo apie tokio kreditorinio reikalavimo pareikšimą, ar juo labiau pačiam spręsti dėl jo kylančius ginčus.

24. Byloje nustatytos faktinės aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad administratorius, nepateikdamas teismui UAB „BELOR“ bendrovei pareikšto kreditorinio reikalavimo, tačiau vietoje to pateikdamas tvirtinti SIA „RENETA“ papildomą kreditorinį reikalavimą, ėmėsi teismo diskrecijai priskirtų klausimų, t. y. savo iniciatyva „išsprendė“ ginčą dėl 233,45 Eur kreditorinio reikalavimo priklausymo vienai iš kreditorių bei tokiu būdu „įteisino“ teisių perėmimą – UAB „BELOR“, tvirtinančią, kad 233,45 Eur kreditorinis reikalavimas priklauso jai, pakeitė kita kreditore SIA „RENETA“, teigiančia, kad šis reikalavimas nuo tam tikro momento priklauso jai, ir pateikė teismui tvirtinti jos tariamą kreditorinį reikalavimą. Tokiais savo veiksmais nemokumo administratorius pažeidė JANĮ 41 straipsnio 2 dalyje jam nustatytą pareigą perduoti teismui visus jam pateiktus kreditorinius reikalavimus. Tuo tarpu pirmosios instancijos teismas, net ir būdamas informuotas apie dėl nurodyto kreditorinio reikalavimo kylančius ginčus tarp dviejų kreditorių bei administratoriaus neteisėtus veiksmus, pakeičiant vieną kreditorių kitu, į tai tinkamai nereagavo.

25. JANĮ 28 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtinta, kad nuo teismo nutarties išskelti nemokumo byla įsiteisėjimo dienos iki teismo nutarties patvirtinti restruktūrizavimo planą arba nutraukti nemokumo byla įsiteisėjimo dienos draudžiama vykdyti juridinio asmens finansines prievoles, neįvykdytas iki teismo nutarties išskelti nemokumo byla įsiteisėjimo dienos, įskaitant mokesčių, palūkanų ir netesybų mokėjimą. Vadovaujantis šia norma bendrovei, kuriai iškelta nemokumo byla, draudžiama vykdyti visas finansines prievoles. CK 6.50 straipsnis reglamentuoja trečiojo asmens teisę įvykdyti prievolę. Ši bendroji teisės norma nustato, kad prievolę visiškai ar iš dalies gali įvykdyti trečiasis asmuo, išskyrus atvejus, kai šalių susitarimas ar prievolės esmė reikalauja, kad skolininkas ją įvykdytų asmeniškai (CK 6.50 straipsnio 1 dalis). Teismų praktikoje, kuri nors ir aiškina iki 2019 m. gruodžio 31 d. galiojusius įmonių bankroto ir restruktūrizavimo įstatymus, tačiau nepakitus principinei nuostatai, draudžiančiai bendrovei, iškelus jai nemokumo byla, vykdyti finansines prievoles, todėl aktualioje nagrinėjamu atveju, išaiškinta, kad esant iškeltai bankroto ar restruktūrizavimo bylai, turi būti vadovujamasi ne tik CK 6.50 straipsnyje įtvirtinta bendraja norma, bet ir specialiosiomis normomis, įtvirtinančiomis minėtą draudimą bendrovėms, kuris taikytinas ir trečiajam asmeniui, kai pastarasis ima vykdyti bankrutuojančios ar restruktūrizuojamos įmonės (šiuo atveju įmonės, kuriai iškelta nemokumo byla) prievoles be kreditoriaus sutikimo po tokios bylos iškėlimo (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2005 m. lapkričio 14 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-583/2005, Lietuvos apeliacinio teismo 2012 m. rugpjūčio 17 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 2-1004/2012, 2013 m. sausio 31 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 2-368/2013), t. y. kai skolininkui jau yra iškelta nemokumo byla, trečiasis asmuo negali be šio skolininko kreditoriaus sutikimo perimti jo kreditorinį reikalavimą. Iš byloje nustatytų aplinkybių akivaizdu, jog tiek RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ sumokėjo pareiškėjai priteistas bylinėjimosi išlaidas esant įsiteisėjusiai nutarčiai dėl restruktūrizavimo bylos jai iškėlimo, tiek SIA „RENETA“, neturėdama pareiškėjos sutikimo, apmokėjo už bendrovę kreditoriui bylinėjimosi išlaidas. Dėl šių bendrovės bei SIA „RENETA“ atliktų veiksmų teisėtumo bei atsiliepinuose į pareiškėjos skundus atsakovės dėstomų argumentų dėl pareiškėjos nesąžiningumo grąžinant bendrovei dalį sumokėtų bylinėjimosi išlaidų, nepagrįsto kreditorinio reikalavimo reiškinio, tikslo trukdyti restruktūrizavimo procesą ir turėjo spręsti pirmosios instancijos teismas, gavęs iš pareiškėjos informaciją apie iš jos siekiamą „perimti“ kreditorinį reikalavimą. Tik išsprendęs klausimą dėl 233,45 Eur kreditorinio reikalavimo priklausymo vienai iš kreditorių, teismas galėjo šį reikalavimą patvirtinti.

26. Aukščiau nustatytos aplinkybės leidžia pritarti pareiškėjai, kad byloje esant duomenų apie bankroto administratoriaus teismui nepateiktą kreditorinį reikalavimą, dėl šio reikalavimo priklausymo vienam iš dviejų kreditorių esantį ginčą, pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsisakė priimti pareiškėjos atskirąjį skundą dėl 2020 m. liepos 29 d. nutarties, kuria ir buvo patvirtintas tas ginčijamas reikalavimas. Vien ta aplinkybė, kad skundžiama nutartimi pareiškėja nebuvo patvirtinta kaip viena iš bendrovės kreditorių, nereiškia, kad ji neturi jokio materialiojo suinteresuotumo restruktūrizavimo byloje. Priešingai, aukščiau nurodytos aplinkybės patvirtina pareiškėją tokį suinteresuotumą turėjus. Be to, pritartina apeliantei, kad ji neturi galimybės savo teisių efektyviai apginti jokiais kitais būdais, kaip tik skųsdama pirmosios instancijos teismo nutartį, nes, teismui jau patvirtinus SIA „RENETA“ kreditorinį reikalavimą ir šiai nutarčiai įsiteisėjus, t. y. tapus nebeskundžiama, sprendžiant dėl apeliančios kreditorinio reikalavimo vėliau tektų spręsti šio reikalavimo santykį su jau įsiteisėjusia teismo nutartimi, galimai būtų priimti prieštaringi sprendimai, pripažįstant, kad iš to paties pagrindo kilusį finansinį reikalavimą restruktūrizavimo byloje turi skirtingi juridiniai asmenys.

27. Remdamasis nurodytu, teismas sprendžia, kad nors atskirojo skundo pateikimo teismui dieną UAB „BELOR“ nebuvo pripažinta RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditore, nebuvo įtraukta į byla trečiuoju asmeniu, tačiau susidariusioje situacijoje pareiškėjai pateikus restruktūrizavimo byla nagrinėjančiam teismui atskirąjį skundą dėl nutarties, kuria galimai buvo

patvirtintas jai priklausantis, tačiau ne pareiškėjos vardu pateiktas kreditorinis reikalavimas, t. y. duomenis dėl jos materialiojo teisinio suinteresuotumo kreditorinio reikalavimo patvirtinimo baigtimi, pirmosios instancijos teismas, gindamas nemokumo byloje vyraujančią viešąją interesą, neturėjo apsiriboti vien formaliomis išvadomis dėl subjektų, turinčių teisę apskųsti teismo nutartį dėl kreditorinių reikalavimų patvirtinimo, tačiau turėjo spręsti, kad pareiškėja teisinį suinteresuotumą skundžiamu klausimu neabejotinai turi (CPK 5 straipsnio 1 dalis, 37 straipsnio 1 dalis).

28. JANĮ 19 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad nuo pareiškimo teismui dėl nemokumo bylos iškėlimo priėmimo dienos kreditoriai laikomi turinčiais teisinį suinteresuotumą bylos baigtimi ir turi teisę kreiptis į teismą su prašymu įtraukti juos į bylą trečiųjų asmenų, nepareiškiančių savarankiškų reikalavimų, teisėmis. Kartu su prašymu turi būti pateikti kreditoriaus reikalavimo teisę juridiniam asmeniui patvirtinantys įrodymai. Taigi, kreditorių, kurie kreipėsi į teismą šioje stadijoje, įstojimo į bylą trečiaisiais asmenimis klausimas sprendžiamas iki nutarties iškelti nemokumo bylą priėmimo. Po nutarties iškelti nemokumo bylą priėmimo kreditorius byloje dalyvaujančiu asmeniu tampa tik teismui patvirtinus kreditoriaus reikalavimą.

29. Kasacinio teismo praktikoje, aiškinančioje tokias situacijas, kai neįgijus procesinių teisių nemokumo bylos iškėlimo metu, tačiau vėliau teismo nutartimi patvirtinus tokį kreditoriaus reikalavimą, nurodyta, kad tik įsiteisėjus teismo nutarčiais, kuria patvirtinami kreditoriaus finansiniai reikalavimai, įmonės kreditorius tampa byloje dalyvaujančiu asmeniu ir įgyja visas kreditoriaus teises, tarp jų ir teisę skųsti teismo nutartį dėl kreditorių reikalavimų tvirtinimo ar atsisakymo juos tvirtinti (pvz., žr., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. vasario 1 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-21/2010, 2012 m. birželio 8 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-274/2012; kt.). Aiškindamas kreditorių teisę skųsti teismo nutartį kreditorių reikalavimų tvirtinimo klausimais, kasacinis teismas yra nurodęs, kad kreditorius tik nuo jo tapimo byloje dalyvaujančiu asmeniu momento turi galimybę susipažinti su visomis byloje priimtomis nutartimis, todėl septynių dienų terminas atskirajam skundui paduoti pradedamas skaičiuoti nuo nutarties, kuria patvirtinti jo finansiniai reikalavimai dienos, t. y. nuo įtraukimo į bylą trečiuoju asmeniu dienos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. spalio 31 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-7-328/2012).

30. Nustatęs, kad pareiškėja turėjo materialųjį suinteresuotumą skųsti Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. liepos 29 d. nutarties dalį, kuria buvo patvirtintas papildomas SIA „RENETA“ 233,45 Eur reikalavimas, kuris, pareiškėjos teigimu priklauso jai, tačiau vadovaudamasis aukščiau išdėstyta kasacinio teismo praktika, apeliacinės instancijos teismas sprendžia, kad UAB „BELOR“ iki įsiteisės nutarties, kuria restruktūrizavimo bylą nagrinėjantis teismas patvirtins jos kreditorinį reikalavimą bendrovei, neturi teisės teikti skundo dėl kitų RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ teismo patvirtintų kreditorių reikalavimų, t. y. SIA „RENETA“ 5 356 894,58 Eur kreditorinio reikalavimo, UAB „ARVI ir ko“ 503 860,91 Eur kreditorinio reikalavimo, JSC „Biovast Lida“ 277 530,42 Eur kreditorinio reikalavimo, UAB „Marijampolės LEZ valdymo bendrovė“ 315 743,18 Eur kreditorinio reikalavimo, RUAB „Marijampolės pašarai“ KŪB 4 265,30 Eur kreditorinio reikalavimo, UAB „Noringė“ 1 768,12 Eur kreditorinio reikalavimo panaikinimo bei šių kreditorinių reikalavimų tvirtinimo klausimo grąžinimo iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui.

31. Remdamasis nurodytais argumentais apeliacinės instancijos teismas iš dalies tenkina pareiškėjos UAB „BELOR“ atskirąjį skundą ir Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. rugpjūčio 12 d. nutarties dalį, kuria buvo atsisakyta priimti atskirąjį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. liepos 29 d. nutarties dalies dėl SIA „RENETA“ restruktūrizavimo byloje patvirtinto 233,45 Eur kreditorinio reikalavimo panaikinimo ir UAB „BELOR“ su 233,45 Eur kreditoriniu reikalavimu įtraukimo į RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ antros eilės kreditorių sąrašą, panaikina ir UAB „BELOR“ atskirojo skundo šioje dalyje priėmimo klausimą perduoda pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš

naujo; nutarties dalį, kuria atsisakyta priimti atskirąjį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. liepos 29 d. nutarties dalies dėl kitų RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių reikalavimų patvirtinimo panaikinimo ir šių kreditorinių reikalavimų tvirtinimo klausimo gražinimo iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui, palieka nepakeistą.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 337 straipsnio 1 dalies 4 punktu,

n u t a r i a:

iš dalies patenkinti pareiškėjos UAB „BELOR“ atskirąjį skundą.

Panaikinti Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. rugpjūčio 12 d. nutarties dalį, kuria atsisakyta priimti UAB „BELOR“ atskirąjį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. liepos 29 d. nutarties dalies dėl SIA „RENETA“ restruktūrizavimo byloje patvirtinto 233,45 Eur kreditorinio reikalavimo panaikinimo ir UAB „BELOR“ su 233,45 Eur kreditoriniu reikalavimu įtraukimo į RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ antros eilės kreditorių sąrašą ir UAB „BELOR“ atskirojo skundo šioje dalyje priėmimo klausimą perduoti pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

Kitą Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. rugpjūčio 12 d. nutarties dalį, kuria atsisakyta priimti pareiškėjos UAB „BELOR“ atskirąjį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. liepos 29 d. nutarties dalies dėl kitų RUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių reikalavimų patvirtinimo panaikinimo ir šių kreditorinių reikalavimų tvirtinimo klausimo gražinimo iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui palikti nepakeistą.

Teisėjas Artūras Driukas